

BioSirk Ringeriksregionen, Hadeland og Gjøvikregionen – videreføring av arbeidet med bioenergi og sirkulære ressurser etter gjennomført mulighetsstudie

Forslag til vedtak:

1. xx IPR tar til etterretning og anerkjenner de tre rapportene og arbeidet som er utført i det felles prosjektet «*Mulighetsstudie bioenergi og sirkulære ressurser*» mellom regionene Ringeriksregionen, Hadeland og Gjøvikregionen i 2025.
2. Det etableres en samarbeidsavtale mellom de tre regionene Ringeriksregionen, Hadeland og Gjøvikregionen om å utarbeide en felles strategi/veikart for fornybar energi og sirkulære ressurser.
3. Ringeriksregionen inviterer til et felles møte de tre regionrådene imellom på Follum på Hønefoss i april/mai 2026, med blant annet befaring på den nye biokullfabrikken til Vow Green Metals AS /HitecVision. Til dette møtes legges det fram et strategidokument/veikart og forslag til organisering.

Bakgrunn

Gjøvikregionen, Hadeland og Ringeriksregionen har sammen gjennomført prosjektet «Mulighetsstudie for bioenergi og sirkulære ressurser» i 2025. Sluttproduktet er tre rapporter:

- **Sirkulære muligheter** i Ringeriksregionen, Hadeland og Gjøvikregionen (ReSourcer, hovedrapport)
- **Bioenergi** – status og muligheter i Ringeriksregionen, Hadeland og Gjøvikregionen (Best på Bio, BIOREG Hadeland)
- **Hvordan kan kommunene** i Ringeriksregionen, Hadeland og Gjøvikregionen bidra til sirkularitet i økonomi og ressurser.

Arbeidet som er utført i mulighetsstudien har vært et lavbudsjett prosjekt, mye basert på felles møter i Teams og dedikerte arbeidsoppgaver mellom møter. Selv om de tre regionene er ulike i størrelser og organisering, har forprosjektet vist at dette er en samarbeidsform som vi kan utvikle videre.

I fortsettelsen blir derfor viktig å tilstrebe en «lettbeint» organisering og ta ut gevinster ved å utnytte hverandres komparative fortrinn.

Hva gjør Buskerud, Akershus og Innlandet fylker?

Buskerud

Buskerud fylkeskommune er i gang med «Missions», en felles satsing på vegne av Staten og KS om en mer sirkulær satsing. Buskerud fylkeskommune satser på sirkulære verdikjeder for å styrke konkurransekraften, verdiskapningen og bærekraften i næringslivet gjennom et fylkesovergripende «**missionsamarbeid**» innen grønn omstilling og sirkulær økonomi. Buskerud bruker av egne midler til et basistilskudd til sine fire regioner (IPR), samt lyser ut søkbare midler til prosjekter. Ringeriksregionen utmerker seg med Treklyngen og aktører som Omtre AS, massivtrefabrikken Splitkon AS, Biokull-satsingen på Follum og tekstil-aktører som Re:Tekstil og sorteringsfabrikken til Våren AS i Krødsherad.

Akershus

I strategien «Viktige regionale utviklingstrekk – Nye Akershus fylke» vedtatt 24. oktober 2024 vises

det til at ett delmål er: «I Akershus skal nyskaping, kompetanse og entreprenørskap være drivkrefter for grønn og digital omstilling og sirkulærøkonomi.»

I den regionale planen for klima og energi i Akershus 2018–2050 er bioenergi identifisert som en sentral energikilde for å redusere klimagassutslippene i fylket. Hadeland utmerker seg med sitt bioenergiarbeid og kompetansebygging over flere tiår samt HRA IKS sitt biogassanlegg på Jevnaker. Hadeland er inne i sin andre 3-årsperiode med et Bærekraft-prosjekt, samt at BIOREG Hadeland med 12 bedrifter er inne i et 3-årig bedriftsnettverk-prosjekt del-finansiert av Innovasjon Norge. Nå gjennomføres det et nytt forprosjekt for om å mulig å etablere enda et bedriftsnettverk, hvor eksport av bioenergi og kompetanse til Ukraina er tema. Hadeland er også godt rigget for å prosjekter innen beredskap og bioenergi i Norge.

Øvre Romerike IPR og området rundt Gardermoen jobber aktivt med omstilling av energibruken. Øvre Romerike IPR har også utredet etablering av et regionalt investerings-/holdingselskap for fornybar energi. I tillegg har Akershus gjort en kartlegging av materialstrømmer og masseforvaltning og Asker kommune her et eget prosjekt innen masseforvaltning.

Innlandet

I Innlandet er Innlandsporteføljen en stor satsing på å gjøre Innlandet sirkulært. De har fått midler gjennom et større EU-finansiert prosjekt til denne satsingen. I tillegg lyses det ut midler blant annet i tilskuddsordningen «Grønn framtid» og regionale utviklingsmidler innen klima, miljø og beredskap. Gjøvikregionen skal i 2026 gjennomføre et forprosjekt med ambisjon om å bli et Innovasjonsdistrikt.

Raufoss Industripark er en Norges største næringsparker. Den er i stor vekst. Sammen med bedriftene og Vestre Toten kommune har Raufoss Industripark etablert «Planet 2030», med mål om å bli en energinøytral industripark innen 2030 og klimanøytral industripark innen 2040. I dette prosjektet ligger det mye læring og metodikk som kan ha overføringsverdi til andre regioner og næringsparker.

Gjøvikregionen er også store på gjenvinning og omsmelting av metaller. Bildelprodusenten Benteler AS og Metallco AS er store aktører her. Sammen med det nasjonale Katapult-senteret innen manufacturing, SINTEFs FoU-miljø på Raufoss og NTNU Gjøvik er disse aktørene ledende innen materialbruk og gjenvinning i Norge.

Sammen er vi godt rustet for å gjøre en omstilling og ta en posisjon, både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Både på tvers av kommunegrenser og fylkesgrenser har vi mye som binder oss sammen og kan lede oss til gode resultater.

Felles for alle tre regioner er at vi er «Best på bio» i Norge (bioenergi til varme) og at vi har mye kornproduksjon hvor avrens og rester fra dette har et uutnyttet potensial til proteinproduksjon.

Kilder til finansiering

Både Buskerud, Akershus og Innlandet fylkeskommuner har satsinger og midler som er målrettet til grønn omstilling og sirkulærøkonomi i ulike varianter. Innovasjon Norge har også ulike ordninger det kan være aktuelt å benytte seg av, slik som «bedriftsnettverk». Det samme gjelder ulike ordninger i Miljødirektoratet, slik som Klimasats.

Næringslivet selv er også aktive og på søken etter nye muligheter. Sparebankstiftelser, pensjonsfond og andre fond er også interesserte i prosjekter innen bærekraft, grønn omstilling og sirkulærøkonomi.